Súd:	Okresný súd Prešov
Spisová značka:	9Csp/89/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8117208706
Dátum vydania rozhodnutia:	20. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI:	ECLI:SK:OSPO:2017:8117208706.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobkyne: D. Y., T.. XX.XX.XXXX, H. I. Š.Z. XXX, XXX XX C., právne zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, právne zastúpeného JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadosťučinenie 300 €, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 100 € a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom došlým súdu dňa 29.03.2017 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia peňažného zadosťučinenia vo výške 300 €. Žalobca poukázal na to, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 10C/326/2014 vystupoval v postavení spotrebiteľa. Žalobou sa voči žalovanému domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku. V konaní bol úspešný, súd prvej inštancie rozhodcovský rozsudok zrušil. Žalobca poukázal na § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého - spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi, zodpovedá. Žalobca ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv. Svoje práva musel brániť v pôvodnom konaní. Finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 300 €.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 08.06.2017, v ktorom uviedol, že podmienky pre priznanie finančného zadosťučinenia nie sú splnené, nakoľko zrušenie rozhodcovského rozsudku úspešným uplatnením spotrebiteľských práv nie je.

3. Na pojednávaní konanom dňa 23.10.2017 právny zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe s tým, že aj porušenie predpisov o kontraktácii uvedených v občianskom zákonníku v prípade, ak jeho účastníkom bol spotrebiteľ, treba považovať za porušenie spotrebiteľského práva.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 10C/326/2014 zo dňa 16.03.2016. Týmto rozsudkom bol zrušený rozhodcovský rozsudok ukladajúci žalobcovi - spotrebiteľovi plnenie z dôvodu, že v rozhodcovskom konaní došlo k porušeniu práv na ochranu spotrebiteľa. Toto

porušenie videl okresný súd v tom, že v návrhu na uzavretie zmluvy a v jeho prijatí je uvedená rozdielna RPMN. S poukazom na § 44 ods. 2 OZ súd takýto prejav považoval za nový návrh na uzavretie zmluvy, ktorý pre platnosť vyžadoval písomnú akceptáciu žalobcom - spotrebiteľom. Keďže k tejto písomnej akceptácii nedošlo, zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi účastníkmi v písomnej forme nevznikla. Následne teda žalovaným - dodávateľom poskytnutú sumu bolo potrebné žalobcovi - spotrebiteľovi vrátiť ako bezdôvodné obohatenie, resp. v zmysle § 457 OZ vykonať medzi nimi vyporiadanie.

5. Podľa § 2 písm.u) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu vzniku záväzkového vzťahu strán sporu - odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti.
Podľa § 4 ods.1 písm.d) zákona č. 250/2007 Z.z. - dodávateľ je povinný správne účtovať ceny pri predaji výrobkov alebo pri poskytovaní služieb.
Podľa § 4 ods.2 písm.a) zákona č. 250/2007 Z.z. - dodávateľ nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosť bez právneho dôvodu.
Podľa § 8 ods.1 písm.d) zákona č. 250/2007 Z.z. - obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k cene alebo k spôsobu výpočtu ceny alebo existencie osobitnej cenovej výhody.

6. Pokiaľ ide o možnú námietku žalovaného, že z jeho strany došlo k porušeniu „iba“ ustanovení všeobecného predpisu - Občianskeho zákonníka o kontraktačnom procese a nie ustanovení týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, s týmto súhlasiť nemožno. Vychádzajúc z novelizovaného ustanovenia 52 ods.2 OZ (Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.) zákonodarcom bolo potvrdené, že Občiansky zákonník ako celok je predpisom v prospech spotrebiteľa, teda predpisom na jeho ochranu, čo je zrejmé aj z toho, že inak dispozitívne ustanovenia sú jednostranne kogentné tak, že sa od nich nemožno odkloniť v neprospech spotrebiteľa (§ 54 ods.1 OZ - Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.). V prejednávanej veci tak existuje ako porušenie Občianskeho zákonníka, tak aj porušenie zákona č. 250/2007 Z.z. vo vyššie citovaných ustanoveniach. Vyžadovanie plnenia od spotrebiteľa v rozsahu, ktorý by bol založený platnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere v prípade, keď k vzniku takejto zmluvy nedošlo a teda vyžadovanie zaplatenia sumy aj nad poskytnutú istinu je zo strany žalovaného dodávateľa
- nekalou obchodnou praktikou,
- klamlivou obchodnou praktikou,
- nesprávnym účtovaním ceny služby,
- uložením povinnosti bez právneho dôvodu.

7. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 09.06.2013 - Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.
Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 - Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.
7.1. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie

a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.
7.2. V prejednávanom prípade však možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení pôžičky a teda k strate finančných prostriedkov.
7.3. Pri výklade § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba akcentovať, že zákonodarca formuloval uvedené ustanovenie tak, že ak porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu (Bez toho, aby ujma nastala alebo čo len hrozila. Postačuje spôsobilosť porušenia práva alebo povinnosti viesť k ujme spotrebiteľa.), tak základ nároku na finančné zadosťučinenie je daný (arg. „má právo“). Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorý môže privodiť ujmu spotrebiteľovi je potrebná určitá intenzita.
7.4. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.
7.5. Procesný súd v prejednávanej veci s prihliadnutím na vyššie uvedené dospieva k záveru, že výška nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa § 3 ods.5 ZOS môže zodpovedať výške finančnej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Ak má mať primerané finančné zadosťučinenie dostatočne satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa možno prijať argumentáciu, že primerané finančné zadosťučinenie sa môže rovnať majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila alebo mu napr. až do vydania bezdôvodného obohatenia dodávateľom, bola aj spôsobená. V prejednávanej veci žalobca - spotrebiteľ napriek tomu, že bol zastúpený advokátom nepreukázal aká finančná ujma (rozdiel medzi sumou poskytnutou a sumou v rozhodcovskom konaní požadovanou) mu z rozsudku rozhodcovského súdu hrozila, preto súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 100 €, ktoré považuje za minimálne pri porušení práv spotrebiteľa.
7.6. Pri určení výšky peňažného zadosťučinenia vychádzal súd aj z toho, že aj keď u dodávateľa nebol preukázaný úmysel, tak vo vzťahu k porušeným predpisom, išlo o predpisy s jednoznačných znením a výkladom, ktoré má dodávateľ ako profesionál v obchodnej oblasti ovládať.
7.7. Pokiaľ ide o znenie relevantného § 3 ods.5 ZOS - „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ má súd za to, že nie je viazaný doslovným znením zákona a výklad podaný žalovaným nie je správny. Doslovné znenie síce jazykovým výkladom zvádza k tomu, že porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa musí udiať kumulatívne z dôvodu použitia zlučovacej spojky „a“ ale iba jazykový výklad však k správnemu výkladu právnej normy nestačí. Ústavný súd ČR a NSS ČR v jazykovému výkladu právnej normy uviedli - Naprosto neudržitelným momentem používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (Pl. ÚS 33/97). Soud [...] není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jenž mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci (Pl. ÚS 21/96). Doslovný (gramatický) výklad není jedinou metodou interpretace právní normy; není ani metodou nejspolehlivější ((1133/2007 Sb. NSS). Otrocké následování doslovného znění zákona [...] nemá v moderním právním státě opodstatnění (1940/2009 Sb. NSS). Za podstatný súd

považuje výklad teleologický. Podľa učebnice Teorie práva autorů J. Boguszak, J. Čapek, A. Gerloch - usiluje soud při teleologickém výkladu o postižení smyslu, resp. cíle právní normy v souvislosti s nejvšeobecnějšími podmínkami … v nichž se má norma realizovat. Jde tedy o hledání účelu zákonného ustanovení, a to v kontextu společenských podmínek v okamžiku provádění interpretace. Procesný súd má teda za to, že cieľom zákonodarcu nebolo obmedziť počet prípadov, pri ktorých sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, práve naopak a preto je v citovanej právnej norme spojku „a“ potrebné vykladať vo význame „alebo“.

8. Pokiaľ ide o námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú žalovaným, s touto sa súd nestotožnil. Podľa § 19 písm.d) C.s.p. - Popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode má adresu trvalého pobytu žalobca, ktorý je spotrebiteľom, ak ide o spotrebiteľský spor alebo o konanie v sporoch týkajúcich sa spotrebiteľského rozhodcovského konania.
8.1. V prejednávanej veci ide o spotrebiteľský spor a žalobca - spotrebiteľ využil svoje právo výberu, preto miestna príslušnosť OS Prešov je daná.

9. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.
Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
9.1. Žalobca v konaní plne úspešný (keďže výška plnenia závisela od úvahy súdu a nebola zjavne premrštená) má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.
Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.
Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.